

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу
moodle.nati.org.ua

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ **«Правова культура особистості»**

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітня програма «Підприємництво та торгівля»

Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

К-т філос. наук, доцент Литовченко Віктор Петрович
Viktorpl08@gmail.com

<http://moodle.nati.org.ua/enrol/index.php?id=829>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни - виробити правове мислення і культурний стиль правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних відносинах, так і при спілкування із представниками судових та правоохоронних органів.

Завдання вивчення дисципліни: вивчення теорії правової культури особистості, закономірностей та специфіки розвитку держави та права, основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина, ознайомлення з вузловими положеннями основних галузей права та їх застосуванням, із перспективами розвитку правової системи України у зв'язку із євроінтеграційними процесами.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

- дисципліни, що передують:
  - українська мова (за професійним спрямуванням);
  - історія української державності та етнокультурологія;
- дисципліни, що забезпечуються:
  - господарське право;
  - основи підприємництва.

Загальні Компетентності (ЗК):

- здатність діяти відповідально та свідомо.
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові Компетентності (ФК):

- критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності;
- здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

**Програмні результати
навчання (ПРН):**

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, та торговельній діяльності;
- знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави;
- вміти здійснювати організацію підприємницької та торговельної діяльності у сфері агробізнесу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції, лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Правова культура та правова свідомість	2/0	Сформовані цілісні знання про: Поняття правової культури, її функції. Зміст правової культури. Правова культура особистості. Правова свідомість. Правові відносини. Правомірна поведінка. Законність.	Написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	7 балів
Тема 2. Цінність правового регулювання	4/2	Сформовані цілісні знання про: право. Поняття правової норми та нормативно-правового припису. Основні форми реалізації правових норм: здійснення (використання), виконання, дотримання, застосування (сплата податків, прийняття спадщини, реєстрація шлюбу, правила дорожнього руху та пожежної безпеки, сплата аліментів, тощо). Система права та система законодавства, нормотворча техніка. Державно правові інститути, юридична техніка, юридичний акт. Способи та типи правового регулювання: дозвіл, зобов'язання, заборона (ліцензія, дозвіл на зброю, грошове	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	7 балів

		<p>зобов'язання, договір позики, заборона паління тютюнових виробів за певних обставин і в певних місцях).</p> <p>Робота з актами офіційного тлумачення права (акти тлумачення Конституції України, КУпАП, ЦК України, КК України, КЗпП України, СК України, ЗК України).</p>		
<p>Тема 3. Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків</p>	4/2	<p>Сформовані цілісні знання про: Поняття суб'єктивного права та об'єктивного юридичного обов'язку. Правомірна поведінка. Юридичний акт. Порядок звернення громадян до органів державної влади та місцевого самоврядування. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування.</p> <p>Особливості реалізації права у сфері приватного та публічного права, його стадії (порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, порядок укладення цивільноправових договорів, ліцензування окремих видів господарської діяльності; порядок оформлення декларації про доходи тощо.)</p> <p>Закріплення в нормативно-правових актах юридичних обов'язків (неухильно дотримуватись положень Конституції та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей, не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодовувати завдані ним збитки, сплачувати аліменти, належним чином виконувати договірні зобов'язання, тощо) та їх дотримання.</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	7 балів

<p>Тема 4. Застосування права</p>	<p>4/2</p>	<p>Сформовані цілісні знання про: Правозастосовна діяльність органів державної влади. Стадії правозастосовного процесу (установлення кола фактичних обставин, збір доказів, установлення особи злочинця, часу, місця, способу вчинення злочину, мотивів, кваліфікація вчиненого протиправного діяння, винесення рішення в юридичній справі).</p> <p>Акти застосування права за цивільним, земельним, кримінальним, сімейним, трудовим та фінансовим законодавством (судове рішення, ухвала та постанова суду, позовна заява, тощо).</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	<p>7 балів</p>
<p>Тема 5. Особливості застосування правових норм в різних галузях права</p>	<p>4/2</p>	<p>Сформовані цілісні знання про: Структура та реквізити юридичного документу. Вимоги до змісту юридичного документу.</p> <p>Особливості укладення трудового договору. Резюме, автобіографія, рекомендаційний лист, співбесіда (інтерв'ю). Особливості написання заяви про звільнення.</p> <p>Порядок і умови укладення шлюбу. Шлюбний контракт. Призначення та сплата аліментів. Порядок укладання договору купівлі-продажу та поставки. Особливості укладання договору купівлі-продажу або оренди земельної ділянки. Правове регулювання надання побутових послуг.</p> <p>Способи забезпечення цивільних зобов'язань: неустойка, застава та інші способи забезпечення (позики, підяду, оренди).</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	<p>7 балів</p>
<p>Всього за 1 модуль</p>				<p>35</p>

Модуль 2

Тема 1. Захист порушених суб'єктивних прав	4/2	<p>Сформовані цілісні знання про: Способи захисту прав людини. Адміністративна форми захисту права (видання норм, які встановлюють права та обов'язки, визначають порядок здійснення їх, захисту та застосування санкцій; діяльність суб'єктів із здійснення і захисту своїх суб'єктивних прав; попереджувальна діяльність держави і громадських організацій, а також діяльність з реалізації правових санкцій).</p> <p>Судовий захист порушених прав і свобод та можливість їх судового поновлення; контроль за дотриманням законодавчими, виконавчими та судовими органами положень Конституції про права та свободи людини і громадянина; відповідальність за порушення прав та свобод людини, що поширюється на всіх суб'єктів права без винятку.</p> <p>Способи захисту цивільних прав: визнання цих прав; відновлення становища, що існувало до порушення права; присудження до виконання обов'язку в натурі; компенсація моральної шкоди; припинення або зміна правовідносин; стягнення з особи, яка порушила право, завданих збитків, а також іншими засобами, передбаченими законом. Позовна давність. Земельні спори: поняття, види. Захист прав споживачів. Авторське право</p>	Написання доповідей. тестів, підготовка презентацій, підготовка словника термінів. Виконання самостійної роботи.	12 балів
---	-----	--	--	----------

		<p>та суміжні права. Способами захисту сімейних прав та інтересів (встановлення, зміна та припинення/ відновлення правовідношень, припинення дій, які порушують сімейні права, відшкодування матеріальної та моральної шкоди тощо).</p>		
<p>Тема 2. Юридична відповідальність</p>	4/2	<p>Сформовані цілісні знання про: Правопорушення, злочини, проступки: цивільні, адміністративні, дисциплінарні. Поняття відповідальності та її підстави.</p> <p>Кримінальна відповідальність. Поняття та ознаки злочину. Склад злочину. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність. Стадії вчинення злочину. Види злочинів: злочини проти життя та здоров'я, проти честі гідності особи, проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, злочини проти власності, злочини у сфері господарської діяльності, злочини проти громадської безпеки, злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, злочини проти громадського порядку та моральності тощо.</p> <p>Підстави притягнення до адмін. відповідальності. Дисциплінарна відповідальність. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємницької діяльності. Особливості відшкодування моральної та матеріальної шкоди.</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	12 балів

Тема 3. Покарання та його види	4/2	Сформовані цілісні знання про: Поняття, види покарання. Принципи та загальні засади призначення покарання. Обставини, що пом'якшують покарання. Обставини, що обтяжують покарання. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Примусові заходи виховного характеру. Адміністративний примус. Адміністративні стягнення (штраф, арешт). Адміністративне прискання та адміністративно-запобіжні заходи.	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей. тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	11 балів
Всього за 2 модуль				35
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано